

El nemesio del Xerta-riu Sénia

La Comunitat de futurs regants del canal Xerta-riu Sénia, les cooperatives agràries de la zona i la Generalitat es van reunir la passada setmana per a desencallar el vell projecte de regadius del canal aturat des de fa deu anys; mentrestant, les obres executades es van deteriorant abandonades. Hi ha una concessió de cabdals de l'Ebre de 72 hms³/any i els futurs regatges beneficien un total de 13 municipis.

Josep Bayarri Raga,
periodista

Quan em dedicava al periodisme com a director d'aquest setmanari, els que el fabricàvem usàvem un terme d'ús popular: la paraula "nemesio". Per a nosaltres, un "nemesio" era aquell tema que periòdicament sortia a la llum per a tornar a quedar arraconat al cap de poc i reapareix una vegada i una altra. El tema del canal Xerta-riu Sénia és un "nemesio". De tant en tant apareix als informatius per a oblidar-se al cap de poc temps i ressuscitar al cap dels mesos. Curiosament el canal és notícia gairebé sempre quan torna a l'actualitat l'assumpte del Pla Hidrològic Espanyol i el transvasament cap a la zona de València. Prou que ho denunciem els anti-transvasistes que sempre han vist un lligam entre els regatges del canal i el PHN.

La història del que avui s'anomena canal Xerta-riu Sénia, abans "canal Francisco Franco" i, els seus orígens "acueducto Cherta-Calig", comença els anys de la República quan s'elaborà l'esquema general d'aprofitaments hidràulics a Espanya incloent-hi l'aportació d'aigües de l'Ebre al llevant peninsular. El tema quedà relegat per les urgències de la postguerra fins a la dècada dels seixanta en què, després d'uns anys de sequera, torna a sorgir amb força la proposta de transvasaments entre l'Ebre, el Millars, el Túria i el Xúquer per a atendre la petició de cabals a l'horta de València. L'estudi incloïa dues obres, un primer canal entre l'embassament a construir al barranc de l'Infern, sobre l'assut de Xerta i el municipi de Càlig; i un segon aqüeducte, a cota superior fins a la plana de Castelló. El projecte de canal entre Xerta i Càlig es va aprovar el 1972 i preveia el transvasament de 180 hm³/any, uns 6 m³/seg, mitjançant un aqüeducte a

cel obert de 72 quilòmetres (49 a Catalunya + 23 al Baix Maestrat) que permetrien regar fins a 22.000 hectàrees.

Les obres es van realitzar a intervals entre 1972 i 1976, amb algunes aturades per raons pressupostàries. A meitats de 1975, atenent les necessitats d'aigua per a alimentar la IV Planta Siderúrgica Integral, que s'estava construint a Sagunt, i davant l'oposició dels regants de la Plana de Castelló a que s'utilitzessen cabals del Millars, es planteja que el Xerta-Càlig, és perillós fins a un embassament a construir a Alcalà de Xivert i, des d'allí, en canonada tancada es portaria l'aigua a Sagunt. Mai abans des de les comarques de l'Ebre s'havia qüestionat l'obra, és a partir d'aleshores que apareixen les primeres protestes. Siga com siga, la conjuntura política va fer que en cloure la part d'obra adjudicada es paralizassen els treballs a finals de 1976, amb 45 km de canal i serveis complementaris acabats sense superar el límit provincial.

Amb l'arribada de la Generalitat el tema del canal ha estat recurrent a la vida social i política del territori. El 1978, el govern Tarradellas es va comprometre a acabar-lo fins a la frontera del Sénia, d'aquí el nom de "canal Xerta-riu Sénia" i el regatge de 16.480 hectàrees, però no ho va fer; els successius presidents varen mantenir la promesa i no fou fins al 2006 que es van aprovar les obres del nou canal sobre el llit del qual feia trenta anys estava abandonat. Es varen realitzar, pagades per la Generalitat, amb una inversió de prop dels cent milions d'euros, bona part de les obres corresponents a la xarxa primària del canal, incloent-hi la captació i unes grans basses de regulació al paratge d'Ossera vora el Parc Natural dels Ports. Però, novament es torna a aturar tot quan corresponia als futurs usuaris realitzar la xarxa de derivacions i sèquies fins

L'obra del canal Xerta-riu Sénia, que va suposar una inversió de prop de cent milions d'euros. ARXIU

a les finques. A molts pagesos ja no els interessa convertir-se en regants del canal i pagar els elevats costos d'incorporació, les obres a realitzar

entre 1.200 i 2.400 euros per hectàrees segons la funció del rec, i el preu final de l'aigua, ja que molts disposen d'aforament prou, amb

pous mancomunats, que els resulta més barat i més efectiu. Mentrestant, el sostre de les basses buides es va fent malbé acceleradament

CONSULTES EXTERNES / URGÈNCIES / SALA DE PARTS / HOSPITALITZACIÓ / QUIRÒFANS / PROVES DIAGNÒSTIQUES I TERAPÈUTIQUES

Clínica Terres de l'Ebre
TORTOSA

A Tortosa des de 1945
Sempre al teu servei

Atenció sanitària,
propera i accessible

Pl. de Joaquim Bau, 6-8 43500 Tortosa
clinicatortosa@grupsagessa.cat
977 588 200
Reserva de visites: 977 588 205

Atenció personalitzada per a mútues i particulars de les Terres de l'Ebre, el Baix Maestrat i el Baix Aragó

Proves diagnòstiques i terapèutiques

AC Bioquímica, hematologia i microbiologia
ALG Proves d'al·lèrgia
AN Clínica del dolor
AP Biòpsia, citologia i immunohistoquímica
CAR ECG, holter ECG i TA, ergometria i ecocardiografia
CDT Artroscopies, infiltracions, embenats i angivitals
DER Crioteràpia i electrocoagulació
DIG Gastroscòpia, colonoscòpia i polipectomia amb sedació

INF Cures, injectables, vacunes i educació per a la salut
ME Revisions esportives per a infants, adults i professionals
OBS Ecografia ginecològica, obstètrica i morfològica, histerosalpingografia, monitoratge fetal i ecografies 4D
OFT Biometria, campimetria, retinografia, tomografia de coherència òptica (OCT) i làser YAG
ORL Audiometria, impedanciometria, radiofreqüència, fibrolaringoscòpia, i potencials evocats auditius
PNE Espirometria dinàmica i amb broncodilatació. Polisomnografia

REU Capil·laroscòpia i infiltracions
RMB Fisioteràpia i rehabilitació del sol pàlvic
SDPI Radiologia simple i contrastada, mamografia, ortopantomografia, cefalometria i telemetria
Ecografia abdominal, renovescoprostàtica, cardíaca, mamària, oftàlmica, pediàtrica, muscular i parts toves, osteoarticular, transvaginal i tiroïdal.
PAF i BAC.
Ecodoplers arterials i venosos (EELI, EESS i TSA)
URO Cistoscòpia, fluxmetria, sondatge vesical, dilatacions uretrals i urodinàmica